

Kestokatetrin kanssa kotiutuvan potilaan ohje

Sinulle on asetettu virtsarakkoon kestopatetri, jonka tarkoituksena on turvata virtsan esteetön virtaus virtsarakosta ja virtsarakon tyhjeneminen. Patetri pysyy paikoillaan katetrin päässä olevan nesteellä täytetyn pallon avulla.

Puhtaus

Pese kädet aina ennen ja jälkeen katetrin käsittelyn. Tee 1-2 kertaa vuorokaudessa huolellinen alapesu lämpimällä vedellä. Pese myös katetrin ulkopinta varovasti. Miesten on pestävä iho myös esinahan alta. Pesun jälkeen esinahka on vedettävä takaisin paikalleen, ettei se kiristy. Pese iho myös peräaukon ympäriltä, näin bakteerien määrä katetrin ympärillä vähenee. Saunoa voit, ellei sinulle ole tehty toimenpidettä, mikä estää sen. Uimista kannattaa välttää.

Nesteytys

Juo päivittäin 1,5-2 litraa nestettä, ellei sinulle ole muun sairauden vuoksi määrätty nesterajoitusta. Runsas nesteen juominen varmistaa riittävän virtauksen, jotta patetri pysyy auki paremmin ja samalla ehkäistään virtsatietulehduksen syntyä.

Katetrin tyhjentäminen

Jos patetri on yhdistetty tyhjennettävään keräyspussiin, keräyspussi tulee pitää virtsarakon tason alapuolella. Keräyspussi pitää tyhjentää ainakin aamulla ja illalla sekä tarpeen mukaan. Keräyspussi on hyvä vaihtaa saamiesi ohjeiden mukaisesti ja pitkäaikaisessa katetrihoidossa kerran viikossa.

Vaihtaessasi keräyspussia, poista suojakorkki keräyspussin letkun päältä ja yhdistä letkun kärki katetriin. Pyri siihen, että keräyspussin letkun kärki ja katetrin suu pysyvät puhtaana. Vältä katetrin ja keräyspussin liitoskohdan tarpeetonta käsittelyä tulehdusten välttämiseksi. Keräyspussin tilalla voi käyttää katetriventtiiliä, ellei toisin ole määrätty. Katetriventtiilin avulla katetrin voi sulkea.

Virtsarakko tulee tyhjentää avaamalla katetriventtiili säännöllisesti. Avaa katetriventtiili, kun sinulle tulee virtsaamisen tarve, mutta vähintään 3-4 tunnin välein päivisin. Rakkoon kertyvä virtsamäärä ei saisi ylittää 400 ml. Katetriventtiili on hyvä vaihtaa viikon välein tai saamiesi ohjeiden mukaisesti. Vältä katetrin ja katetriventtiilin liitoskohdan tarpeetonta käsittelyä tulehdusten välttämiseksi. Voit hävittää käytetyn ja tyhjennetyn keräyspussin ja katetriventtiilin talousjätteiden tapaan.

Patetri on hyvä kiinnittää teipillä naisilla reiden ja miehillä vatsanpeitteiden iholle, ellei sinulle ole tehty toimenpidettä, mikä estää katetrin kiinnittämisen iholle (esimerkiksi miehillä eturauhasen täydellinen poistoleikkaus).

Katetrin vaihtaminen

Katetrin vaihtaminen tapahtuu terveyskeskuksessa yleensä 3 kuukauden välein. Saat katetrin vaihtamisen ajankohdasta ohjeet lääkäriltä. Terveyskeskuksen hoitotarvikejakelusta saat keräyspussit, katetriventtiilit ja teipin.

Liikunta

Katetri ei ole este liikkumiselle, ellei sinulle ole tehty toimenpidettä, jonka jälkeen on liikuntarajoituksia. Huolehdi liikkuessasi, että virtsa pääsee valumaan esteettä keräyspussiin ja että katetriventtiili ei irtoa eikä katetri kierry tai hankaa. Autolla ajamiselle ei ole estettä.

Sukupuolielämä

Katetri ei ole este yhdynnälle, elleivät muut terveyteesi liittyvät asiat sitä estä.

Ongelmatilanteissa

Ota yhteyttä terveyskeskukseen, jos

- katetri tukkeutuu, mistä merkinä voivat olla alavatsakipu, alavatsan turvotus sekä virtsaamisen tai ulostamisen tarve. Katetrin tukkeutuminen voi olla myös kyseessä, jos virtsaa ei tule katetrasta lainkaan tai virtsa tulee katetrin vierestä.
- sinulla on jatkuvaa alavatsakipua tai kirvelyä tai jos sinulle nousee kuumetta yli 38 asteen.
- virtsa valuu koko ajan katetrin ohi.
- virtsa on toistuvasti tai täysin veristä.
- katetri luistaa ulos rakosta.

Yhteystiedot

Kirurgian osasto 2
Puhelin 02 627 6450

Satasairaala

[Satasairaalan verkkosivut löytyvät osoitteesta www.satasairaala.fi](http://www.satasairaala.fi)

Asiakaspalvelu, puhelin 02 62771